

Δημιουργία νέας γενιάς στρατηγικών κακοπληρωτών

Κώστας Μουτσιάνας, 16.12.2018

Το ύψος των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων των ελληνικών τραπεζών συνιστά ένα από τα πιο κρίσιμα ζητήματα στον τραπεζικό κλάδο. Τα κόκκινα δάνεια προκαλούν προβλήματα ρευστότητας στα ελληνικά ιδρύματα, πιέζουν την κεφαλαιακή τους επάρκεια και σε συνδυασμό με την απώλεια της χρηματιστηριακής τους αξίας δημιουργούν αφόρητες συνθήκες για τη λειτουργία τους και υπονομεύουν τον παραδοσιακό διαμεσολαβητικό τους ρόλο: τη χρηματοδότηση της οικονομίας μέσω της μεταφοράς κεφαλαίων από τις πλεονασματικές στις ελλειμματικές μονάδες.

Εκτός από τους δανειολήπτες οι οποίες έχουν περιέλθει σε πραγματική οικονομική δυσχέρεια, υπάρχει και η κατηγορία των στρατηγικών κακοπληρωτών. Τα κύρια χαρακτηριστικά των στρατηγικών κακοπληρωτών, δηλαδή των δανειολοπτών των οποίων η μη αποπληρωμή των δανειακών τους υποχρεώσεων αποτελεί επιλογή στρατηγικής, είναι τα ακόλουθα: διαθέτουν μετρητά σε θυρίδες ή σε μορφή καταθέσεων, έχουν πραγματοποιήσει εμπάσματα στο εξωτερικό, πραγματοποιούν αγορές πολυτελών αγαθών μέσω καρτών και γενικότερα διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία που δεν δικαιολογούν τη στάση πληρωμών απέναντι στα τραπεζικά ιδρύματα. Αξίζει να σημειωθεί ότι ένα μεγάλο μέρος των στρατηγικών κακοπληρωτών έχει προσφύγει στον νόμο 3869 (γνωστός και ως νόμος Κατσέλη) χωρίς, ωστόσο, να πληρούν τα απαραίτητα κριτήρια.

Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ κυβέρνησης και θεσμών αναφορικά με τις αλλαγές στο πλαίσιο προστασίας της πρώτης κατοικίας καθώς και η προσδοκία για απομείωση (“κούρεμα”) των οφειλών δημιουργούν μια νέα γενιά στρατηγικών κακοπληρωτών οι οποίοι, παρά την οικονομική δυνατότητα που έχουν για ομαλή εξυπηρέτηση των δανείων τους, επιλέγουν συνειδητά να μην πληρώνουν προσβλέποντας σε ευνοϊκές ρυθμίσεις. Σε αυτό το κλίμα, και με τις γενικόλογες φήμες που κυκλοφορούν για ολική διαγραφή χρεών ή “γενναίου κουρέματος” των οφειλών, πολλοί είναι εκείνοι που επιλέγουν να χρωστούν στην τράπεζα παρά στην εφορία ή σε ασφαλιστικά ταμεία, αλλά ταυτόχρονα συνεχίζουν τον πολυδάπανο βίο τους.

Η πιο κρίσιμη παράμετρος στο θέμα των στρατηγικών κακοπληρωτών είναι το γεγονός ότι δημιουργείται στην κοινωνία μια «κουλτούρα» μη αποπληρωμής των τραπεζικών υποχρεώσεων. Οι δανειολήπτες εμφανίζουν μια «χαλαρότητα» λόγω και των χρονοβόρων σχετικών διαδικασιών που απαιτεί η εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων, σε συνδυασμό με την υιοθέτηση μιας στάσης αδικαιολόγητα αρνητικής προς τις τράπεζες (που πολλές φορές στηρίζεται σε “λαϊκίστικες” απόψεις). Τέλος, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι όσο σημαντικός είναι ο εντοπισμός των στρατηγικών κακοπληρωτών, άλλο τόσο σημαντική είναι η επιβράβευση των δανειολοπτών που επιδεικνύουν συνέπεια στις υποχρεώσεις τους παρά τις οικονομικές δυσκολίες που βιώνουν.

